

## **ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У ВІТЧИЗНЯНЕ ЗАКОНОДАВСТВО У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

Інтеграція спортивних організацій України в міжнародні спортивні структури вимагає забезпечення ефективного процесу впровадження норм міжнародного права в національне законодавство і чітке дотримання державою міжнародно-правових зобов'язань у галузі фізичної культури і спорту.

Частина 1 ст. 3 Конституції України наголошує, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, зазначене актуалізує дослідження шляхів реформування вітчизняного законодавства на сучасному етапі розвитку соціально-політичної системи і приведення її у відповідність до положень міжнародних стандартів. Вихідними є положення ст. 9 Конституції України та ст. 15 Закону «Про міжнародні договори України».

Згідно ст. 53 Закону України «Про фізичну культуру і спорт»: міжнародне співробітництво у сфері фізичної культури і спорту здійснюється відповідно до законів України та міжнародних договорів України.

Держава сприяє міжнародному співробітництву у сфері фізичної культури і спорту, зокрема шляхом укладання відповідних міжнародних договорів України.

Центральний орган виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту представляє інтереси України у сфері фізичної культури і спорту у відносинах з іншими державами та міжнародними організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості, укладає в установленому порядку міжнародні договори у сфері фізичної культури і спорту.

Великий вплив на міжнародну спортивну систему мають держави, які відносяться до суб'єктів міжнародного спортивного права. Кожна держава має у міжнародному спортивному русі: загальний міжнародно-правовий статус, тобто визначений у цілому міжнародним правом, його принципами набір прав і обов'язків, притаманних усім державам; спеціальний міжнародно-правовий статус, тобто набір прав і обов'язків, визначений специфічним положенням держави, особливими договорами, наприклад, статус члена Ради Європи; індивідуальний міжнародно-правовий статус, тобто сукупність прав і обов'язків окремої держави.

Держави рівні у правосуб'єктності, але обсяг правосуб'єктності різний у держав. Наприклад, усі держави можуть укладати міжнародні

угоди з питань спорту і фізичної культури, але не у всіх держав однакова кількість таких угод і відповідно набір прав і обов'язків з огляду на це.

Якщо звернути увагу на зміст діючих міжнародних договорів України про співробітництво у галузі молодіжної політики, фізичної культури і спорту, то всі вони спрямовані на розвиток спортивних обмінів та співробітництво на взаємовигідній основі, сприянні взаєморозумінню та традиційній дружбі між народами.

Так у ст. 3 Угоди про співробітництво у сфері фізичної культури і спорту між Державним комітетом України з питань фізичної культури і спорту та Міністерством молоді і спорту Республіки Болгарія від 21 травня 2004 року проголошується, що сторони будуть координувати свої дії, направлені проти застосування допінгу, нетерпимості, насильства та неадекватної поведінки глядачів на спортивних майданчиках. Сторони будуть дотримуватись рекомендацій Ради Європи, так як і інших документів міжнародних організацій і спортивних федерацій, які регулюють дане питання. Прагнучи укріплювати та розвивати взаємне співробітництво сторони домовились, що будуть поглиблювати та заохочувати розвиток співробітництва на основі взаємної вигоди та відповідно до законодавства двох країн у сфері фізичної культури і спорту, принципів олімпізму та чесної гри.

В ст. 7 Меморандуму про взаєморозуміння, щодо співробітництва в галузі фізичного виховання та спорту між Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту і Міністерством спорту Федеративної Республіки Бразилія від 27 серпня 2010 року підкреслюється позитивна роль урядів у боротьбі з використанням допінгу в спорті. Сторони зобов'язуються посилювати двостороннє співробітництво та обмін з питань боротьби із вживанням допінгу у спорті.

Згідно ст. 1 Договору про співробітництво у галузі фізичної культури і спорту між Державним комітетом України з фізичної культури і спорту та Міністерством спорту і туризму Республіки Білорусь від 29 травня 1997 року: «Сторони проводитимуть регулярні зустрічі керівників спорту і фізичної культури в цілях консультацій із двостороннього співробітництва та взаємної допомоги, питань міжнародного спортивного руху, координуватимуть свої дії в міжнародних спортивних органах».

У ст. 1 Меморандуму між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України і Міністерством з питань молоді та спорту Республіки Сербія про співробітництво в галузі молодіжної політики, фізичної культури та спорту від 15 березня 2012 року говориться про те, що «Сторони на взаємній основі сприяють розвитку дружніх зв'язків між молодіжними та спортивними організаціями і структурами держав, зокрема шляхом організації зустрічей, обмінів та інших форм поглиблення співробітництва державних органів виконавчої влади і

громадських організацій. Які діють у сфері молодіжної політики, фізичної культури та спорту».

Згідно правилу 1 Олімпійської хартії вищим органом олімпійського руху є Міжнародний олімпійський комітет (МОК). Відповідно до правила 3, крім МОК олімпійський рух включає міжнародні федерації (МСФ), національні олімпійські комітети (НОК), організаційні комітети Олімпійських ігор (ОКОІ), національні асоціації, клуби, людей, які до них належать (атлетів, суддів, рефері, тренерів і інших спортивних спеціалістів), а також інші організації та заклади визнані МОК.

Спортивні організації України приймають участь у діяльності практично усіх міжнародних спортивних організацій.

Великий вплив на міжнародну спортивну діяльність мають регіональні міжнародні організації загального характеру.

Рада Європи (РЄ) – європейська міжурядова організація, діяльність якої охоплює практично всі аспекти життя європейського суспільства, а саме:

права людини, юридичне співробітництво, соціально-економічні питання, молодь, спорт та ін.

Важливою сферою діяльності Ради Європи, яка визначається Європейською культурною конвенцією ETS № 018 (Париж, 19 грудня 1954р.) – є спорт .

Рада Європи виступає проти негативних явищ у спорті, а саме проти допінгу та насилля. Для попередження тяжких наслідків було прийнято дві конвенції, які мають статус міжнародно-правових документів.

Європейська конвенція проти застосування допінгу (1989) ETS № 135. Її учасники співпрацюють в боротьбі із застосуванням допінгу за допомогою програми контролю. У співробітництві з Європейською комісією і державами – членами Європейського союзу (ЄС) Рада Європи приймала участь в утворенні Всесвітнього антидопінгового агентства (WADA). Рада Європи має два місця в правлінні WADA і грає активну роль у формуванні його політики. Контролем за виконанням конвенції займається Група по моніторингу. Регіональна антидопінгова організація Східної Європи (RADA) була створена в березні 2007 року Національними олімпійськими комітетами і представниками урядів Азербайджану, Албанії, Білорусі, Болгарії, Боснії, Вірменії, Грузії, Македонії, Молдови, Сербії, Росії, України та Чорногорії за підтримки Всесвітнього антидопінгового агентства. Штаб-квартиру розміщено у Мінську. Подібні організації WADA існують в усіх регіонах світу і покликані сприяти і координувати боротьбу проти допінгу в спорті на територіальному рівні.

Організація боротьби з допінгом в Україні розвивається такими

етапами: 2001 рік – прийнято Закон «Про антидопінговий контроль у спорті»; у 2002 році ухвалено Постанову Кабінету Міністрів «Про утворення Національного антидопінгового центру»; 2003 рік – створено центр. Додатковий протокол до Антидопінгової конвенції, підписаний у Варшаві 12 вересня 2002 року і ратифікований Законом України №1963-IV від 01.07.2004 року, передбачає взаємне визнання повноважень спортивних або національних антидопінгових організацій на проведення допінг-контролю на їхній території у спортсменів і спортсменок іншої сторони, відповідно до національних правил, які застосовуються у країні, де проводиться цей допінг-контроль. 2006 рік – Україна ратифікувала Міжнародну конвенцію про боротьбу з допінгом у спорті. Міжнародна Конвенція та Додатковий протокол до неї складають частину національного законодавства України. У ч. 2 ст. 2 Закону України «Про антидопінговий контроль у спорті» додатково підкреслюється, що якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються норми міжнародного договору.

В 1983 році Рада Європи висловила за прийняття рішучих заходів проти збільшення кількості проявів насильства як на спортивних аренах, так і поза ними. У цьому зв'язку була розроблена і в 1985 році вступила в силу Європейська конвенція про запобігання насилля та хуліганської поведінки глядачів під час спортивних заходів, а саме футбольних матчів ETS № 120.

Процес об'єднання Європи висуває багато завдань, пов'язаних зі спортивною діяльністю, які вимагають свого вирішення. Це питання пов'язані з переміщенням (трансфером) професійних спортсменів, продаж телеправ, використання спортивної символіки у комерційних цілях, податкові пільги, єдині тренерські сертифікати і т. ін.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО  
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ  
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО



**ЮРИДИЧНА ОСІНЬ 2016 РОКУ**

Збірник тез доповідей та наукових повідомлень  
учасників всеукраїнської наукової конференції молодих учених

15 листопада 2016 р.

м. Харків

УДК 340(043.2)

**Адреса редакційної колегії:**

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,  
вул. Пушкінська, 77, Харків, 61024, Україна

Тези друкуються мовою оригіналу, відображають позицію автора,  
який несе відповідальність за зміст

**Юридична** осінь 2016 року: зб. тез доповідей та наук. повідомл.  
учасників всеукр. наук. конф. молодих учених (Харків, 15 листоп. 2016 р.)  
/ за заг. ред. А.П. Гетьмана. – Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого:  
Мадрид, 2016. – 235 с.

**УДК 340(043.2)**

©Національний  
юридичний університет  
імені Ярослава Мудрого, 2016  
© «Друкарня «Мадрид»», 2016